

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-2

BRNO 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Uherské Hradiště, Mariánské náměstí. Falzum arabské mince z druhé poloviny 8. století (obr. 81, str. 277).

Cover Photography

Uherské Hradiště, Mariánské náměstí (Square). Falsum of the Arabic coin from the 2nd half of the 8th century (Fig. 81, Pg. 277).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Literatura

Goslar, T. 2015: *Report on C-14 dating in the Poznań Radiocarbon Laboratory. Job No. 10399/15. Poznań.* Rkp. nepublikované zprávy. Uloženo: Archiv Archaia Brno, z. ú.

Cherkinsky, A. 2015: *Radiocarbon Analysis Report, September 1, 2015. Center for Applied Isotope Studies, University of Georgia, USA.* Rkp. nepublikované zprávy. Uloženo: Archiv Archaia Brno, z. ú.

Kočár, P., Kočárová, R. 2015: *Puklice (okr. Jihlava). Zpráva o archeobotanické analýze profilu v nivě Puklického potoka, č. analýzy 53/15.* Rkp. nepublikované zprávy. Uloženo: Archiv Archaia Brno, z. ú.

Resumé

Puklice (Jihlava District), wetland sediments analysis, AMS ¹⁴C dating. Unique samples dated before medieval colonisation of Vysočina region.

REJCHARTICE (K. Ú. REJCHARTICE U ŠUMPERKA, OKR. ŠUMPERK)

Kostel svatého Michala, parc. č. 36. Vrcholný středověk a novověk. Kostel. Záchraný výzkum.

Budova kostela se nachází v jižní části podhorské obce Rejchartice, na výrazném terénním hřbetu (ZM 1:10 000, list 14-41-05, 347:121; nadm. výška 534 m). První zmínka o vsi pod názvem „Richardí villa“ pochází z roku 1350, kdy zde také byla fara, příslušná k nově utvořenému biskupství v Litomyšli (Březina 1932, 293). Farní kostel sv. Michala s ohradní zdí je památkou pozdně barokní architektury z roku 1770 se starším renesančním jádrem z roku 1643 (nemovitá kulturní památka; č. rej. 37747/8-1105). Jednolodní podélná stavba se segmentovým závěrem a dvěma bočními půlkruhově ukončenými kaplemi má kvadratickou věž přiléhající k závěru za kněžištěm (Filipová 1986).

Na začátku roku 2012 probíhaly uvnitř kostela stavební úpravy, jejichž součástí bylo též plošné odstranění dlažby v podlaze a navážek pod dlaždicemi. Archeolog byl poprvé přivolán až ve fázi, kdy již byla zcela odstraněna kamenná dlažba a plošně odkopána vrstva zeminy do hloubky cca 30 – 40 cm v celé východní a střední části kostela (celý presbytář a východní část kostelní lodi). Při odstraňování zeminy došlo k objevu reliktů mohutných kamenných zdí ve východní části skrývané plochy – tyto stavebník ponechal *in situ*.

Odstraňovaná zemina představovala pouze navážkovou vrstvu s absencí archeologických nálezů. V případě

odkrytých kamenných reliktů ve východní části (presbytáři) se jedná o pozůstatky zdiva o šířce cca 80–90 cm; v SV, SZ a JZ části dobře zachovalého, v JV části byla patrná jen vnitřní strana půdorysu. Odhalené pozůstatky zdí představují starší fázi podoby presbytáře, která tedy byla menších rozměrů než je nynější stav, odhalený půdorys je polygonální a vně se nacházejí reliktů dvou mohutných opěráků. Presbytář byl od lodi oddělen zdí se širokým vstupem uprostřed, v SV části odhalené zdí se vně zchovaly zbytky omítky (Halama 2017).

Předpokládá se, že stávající barokní podoba této církevní stavby z roku 1770 stojí na základech dřívějšího pozdně renesančního kostela (k roku 1643 je uváděna stavba nového kostela), takže odhalený půdorys zřejmě dokládá ještě starší, původně tedy mnohem menší kostelní stavbu z vrcholného či pozdního středověku, o čemž by mohl svědčit zalomený tvar půdorysu presbytáře s vnějšími opěráky.

Jakub Halama

Literatura

Březina, J. 1932: *Vlastivěda moravská. II, Místopis Moravy. Díl II [i. e. V] místopisu, Olomoucký kraj. Šumperský okres, Staroměstský okres, Vízmberský okres.* Brno: Musejní spolek.

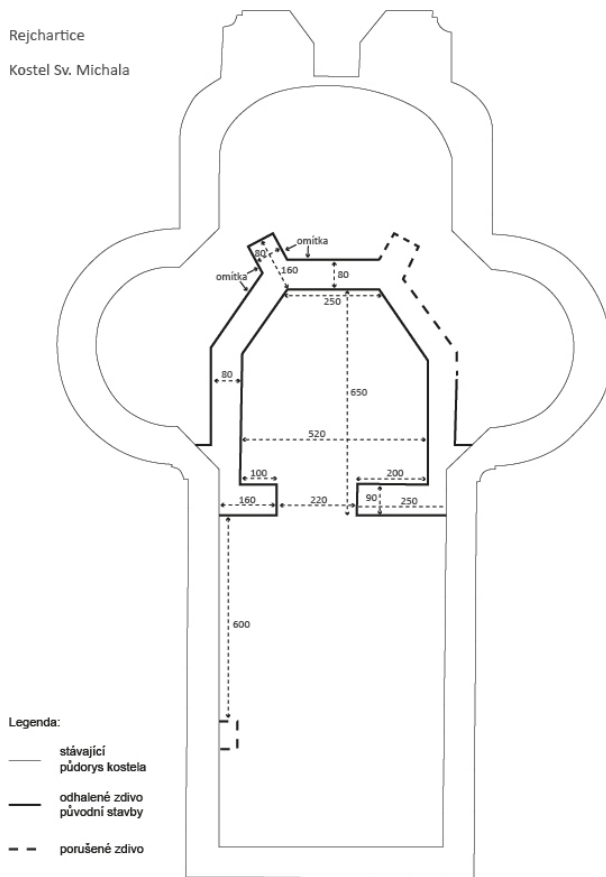
Filipová, M. 1986: *Kostel sv. Michala s ohradní zdí (Rejchartice, okr. Šumperk).* Evidenční list nemovitě kulturní památky (č. 1105/1). Archiv Okresního vlastivědného muzea Šumperk.

Halama, J. 2017: *Rejchartice. Kostel sv. Michala. Archeologický dohled při stavební akci „Statické zajištění klenby“.* Rkp. nálezové zprávy M-TX-201700249. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archeologický ústav AV ČR, Brno.

Resumé

Rejchartice (Kat. Rejchartice u Šumperka, Bez. Šumperk), St.-Michael-Kirche, Parz. Nr. 36. Fundamentmauern, Hochmittelalter. Die Rettungsgrabung.

Rejchartice
Kostel Sv. Michala

Obr. 75. Rejchartice, kostel svatého Michala. Odhalený půdorys zdiva, zakreslený do stávajícího plánu půdorysu kostela.

Abb. 75. Rejchartice, St.-Michael-Kirche. Freigelegte Fundamente der älteren Kirche und der neue Grundriß.

Obr. 76. Rejchartice, kostel svatého Michala. Celkový odhalený půdorys, foceno od západu shora z kruchty.

Abb. 76. Rejchartice. St.-Michael-Kirche. Der freigelegte Grundriß, fotografiert von oben aus dem Kirchenchor.

ROSICE (K. Ú. ROSICE U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

Žerotínovo náměstí, zámek Rosice. Novověk. Zámek. Záchranný výzkum.

Archeologický ústav Moravského zemského muzea zajišťoval archeologický dohled a výzkum při příležitosti rekonstrukce podlah pro nové prostory knihovny na zámku v Rosicích. Výzkum proběhl v měsících listopadu 2016 až lednu 2017. Zkoumaná plocha se nachází uprostřed přízemní části jižního křídla hlavní budovy zámku v Rosicích, v těsném sousedství prostor stávající knihovny. Během výzkumu byly zachyceny relikty dlážděné podlahy, kulturní vrstva obsahující četné nálezy keramiky, zvířecích kostí, skla, železných předmětů a podlahový horizont tvořený kompaktní udusanou vrstvou hlíny. K nejzajímavějším nálezům patří fragmenty hladkého čelního komorového kachlu opatřeného černou glazurou. Většina nálezů byla datována do období raného novověku (16.–17. století), nejspodnější podlahový horizont pak bude pravděpodobně ještě starší (konec 15. – počátek 16. století).

Zdeněk Hájek, Jaroslav Dytrch

Resumé

Rosice (Rosice u Brna cadastre, Brno-venkov District), Žerotínovo náměstí (Square), castle. Modern times. Rescue excavation.

ROSTĚNICE-ZVONOVICE (K. Ú. ROSTĚNICE, OKR. VYŠKOV)

„U Výrovny“, „Za Gregorovým“; parc. č. 1166, 1189, 1203 (A080/2016). Středověk, novověk. Cesta. Záchranný výzkum.

V souvislosti s výstavbou nové polní cesty C13 v extravilánu obce Rostěnice-Zvonovice (k. ú. Rostěnice, parc. č. 1166, 1189, 1203), byl v září roku 2016 proveden záchranný archeologický výzkum.

Sledovaný prostor se nachází na katastrálním území Rostěnice, v blízkosti polních tratí U Výrovny a Za Gregorovým (parc. č. 1166, 1189, 1203), severně a severovýchodně od historického jádra obce. Polní cesta C13 začíná u brány při východním okraji oploceného areálu Rostěnice, a. s. Po kratší odbočce k jihu (30 m) pokračuje přímo směrem SV a po 350 m překonává pomocí mostu koryto Rostěnického potoka. Zde se lomí k JJV a po 260 m se napojuje na polní cestu vedoucí od jihu z intravilánu obce. V prostoru křižovatky se polní cesta C13 opět lomí a pokračuje přímo k SSV. Po 600 m překračuje pomocí mostu tok